

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

L' OBRA DE 'N MORET (per M. MOLINÉ)

D. Segimón: aixó no son tractats, sino mals-tractes.

MR. DUPUY President de la Cámara francesa
L' ATENTAT DE PARIS

Lo fet

ISSAPTE, á un quart de cinch de la tarde estava reunida la Cámara francesa de Diputats, discutintse la validés de un' acta. En lo moment en que 'l diputat socialista de Reims, Mr. Mirmau, terminat lo seu discurs baixava de la tribuna, se senti una explosió formidable y l' ample saó quedá tot ell envolt

en un núvol de fumera y pols. Un projectil disparat desde una de las tribunas del segon pis havia reventat, al topar ab l' empitllant un escampall de claus y trossets de ferro sobre las tribunas y sobre 'ls banchs que ocupan los diputats de l' extrema dreta y 'ls socialistas.

Numerosas personas se sentiren feridas. Entre ellas se notá desseguida al diputat Lemire, capellá, que feya pochos dias havia aplaudit lo discurs pronunciat per lo diputat socialista Mr. Jaurés. L' abat Lemire, caygué com mort y tingué que ser retirat en brassos dels seus companys. Poch després recobrava 'l sentit, presentant algunas feridas graves; pero no mortals. De quaranta á cinquanta personas reberen dany de més ó menos consideració, creyentse fundadament que totas ellas salvarán la existencia.

Lo primer moment sigué d' estupor y confusió. En las tribunas s' efectuá un moviment de desbandada, y 'ls banchs dels diputats sobre 'ls quals caygué lo més espés de aquella pluja de projectils, quedaren deserts, precipitantse 'ls que 'ls ocupavan al mitj del hemicicle.

Llavorasse presenciá un admirable rasgo de serenitat qu' en un instant calmá l' alarma de tots los presents. Mr. Dupuy president de la Cámara, sense abandonar un punt lo siti que ocupava en la taula presidencial, exclamá ab veu robusta:

—Senyors: continúa la sessió.
Aquestas paraulas sigueren acullidas ab grans aplausos.

Lo President continuá:
—Aspecta á la dignitat de la Cámara y de la República que atentats com 'l que s' acaba de cometre, vinguin d' hont vinguin, no perturbin als lleisladors.
—Quan haja terminat la sessió la mesa s' reunirá y pendrá ab tota la reflexió y sanch freda que convé tenir en las presents circunstancias las midas necessarias. Las personas que hajan sigut feridas que rebin los cuidados que 'l seu estat requereix: en quant á nosaltres continuem la sessió fidels al nostre deber.

Un formidable esclat de aplausos coroná las oportunas manifestacions de la presidencia. Després se passá á votació l' acta de Reims, sent aprobada, y 'l president del govern Mr. Casimiro Perier manifestá en un breu y sentit discurs, que al igual que la Cámara, lo govern sabia cumplir ab lo seu deber.

—Logovern—digué—es responsable del ordre públich y aplicará sense vacilacions les lleys protectoras de la societat, que li han sigut confiadas.

Mentres aixó succehia dintre del saló de sessions, posantse de relleu de un modo notable l' estoicismo de las dignas personas que tenen al seu cárrech la direcció de la República francesa, la cantina convertida en hospital de sanch estava plena de ferits.

Los diputats qu' exerceixen la professió de metjes practicavan las primeras curas á tots quants necessitavan los seus serveys.

Un altre detall que demostra 'l bon ordre que reyna en la Cámara francesa. Apenas soná l' estrépit de l' explosió, sigueren tancadas en un instant totas las portas de sortida del edifici, de manera que 'l bárbaro autor de l' atentat no havent tingut temps d' escapar, devia trobarse allí dintre.

Instantáneament la policia entrá en funcions. Era precis trobar al culpable entre las siscentas personas que hi havia á las tribunas.

Un mariner que s' trobava á la tribuna pública, digué:

—Jo he vist com la bomba ó lo que fos, petava casi bé á las mans de la persona que ha fet lo disparo. Me sembla que l' autor del atentat deu estar ferit.

Guiada la policia per aquest indici, no trigá gayre á detenir á divuit personas sospitosas, entre las quals s' hi trobava un subjecte, alt, moreno, farreny, ferit de las dos mans. En los primers moments digué anomenar Marchand, afirmant que no tenia domicili. Sobre aquest últim punt de negar lo seu domicili, revelá una perfidiosa insistencia.

Trasladat á una sala del Hospital Dieu, atesa la gravetat de sas feridas, se 'l confiá á la vigilancia de quatre individuos de la policia.

Aquests l' acoressaren á preguntas, no deixantlo dormir, fins qu' ell apurat ho contá tot.

Declaració del autor del atentat.

Digué anomenarse August Vaillant (a) Marchal, y qu' era ell y ningú mes qu' ell l' autor del atentat. Re-

velá que vivia al carrer de Daguerre, número 70 y á Choisy-le-Roy: que havia anat á la Cámara portant la bomba á la butxaca carregada ab pólvora verda, claus y metralla: que la seva intenció era tirar-la sobre la taula de la presidencia; pero que al anarho á fer, topá ab lo bras de una senyora, cayent l' explosió contra la cornisa ahont va reventar.

Acabá dihent:—Vaig errar lo coy y ho sento. Altres serán mes afortunats que jo. ¡Visca l' anarquia! Y ara deixeu-me dormir.

Al dia següent, subjecte á nous interrogaris, féu una descripció detallada de la máquina infernal. Digue que aquesta consistia en una petita olla de ferro que havia adquirit feya pochos dias en lo basar del Hotel de Ville. Digue que al interior del projectil, carregat de claus y metralla, hi havia colocat un canonet continent dos materias: l' acit picric y 'l prussiat de sosa separats per un manyach de cotó fiuix xupat ab acit sulfurich. Quan l' acit hagués destruït lo cotó las dos substancias devian barrejar-se produhintse l' explosió.

La declaració de Vaillant concorda, segons sembla, ab los residuos de l' explosió que s' han recullit en la sala de sessions de la Cámara.

Detallá finalment, los objectes que 'l tribunal havia de trobar en lo seu domicili del carrer de Daguerre, afegint:

—Ja cal, que al practicar lo registre aneu alerta, per que tot podria volar. Trobaréu una maleta que pot estallar molt fàcilment.

Vaillant queda en actitud passiva. Parla del atentat que ha comés com de la cosa mes natural del mon, no donantli la menor importancia.

Y á las preguntas que se li dirigeixen per esbrinar las complicitats que puga tenir, respon invariablement:

—No busquen á ningú, que de cómplices no 'n tinch. Jo sol he donat lo cop y per mi únicament reivindicó tota la responsabilitat.

Antecedents de Vaillant

August Vaillant vá naixer á Mezieres lo dia 29 de desembre de 1861. Conta per consegüent, 32 anys d' edat. Es alt y moreno, porta bigoti, y 'l seu aspecte es dur y poch simpátich.

Havia viscut á Montmartre y treballava en una fàbrica de pells, si bé demostra una escassa laboriositat.

Se 'n aná á América, establintse á Buenos Ayres desde ahont regressá á Fransa, deixant allí abandonada á la seva esposa, ab la qual s' havia casat á l' any 87 y á dos fills. Portava una vida errant y aventurera. Desde l' any 84 venia dedicantse á la política anarquista. Havia sigut gerent de un periódich revolucionari.

En anteriors eleccions aspirá per un moment al cárrech de diputat; pero no insistí molt en semblant pretensió.

Vivia ab una querida, de la qual tenia alguns fills y portava una conducta irregular. Quatre vegadas distintas havia sigut condemnat per robo y per estafa.

Tals son los antecedents de aquest subjecte que publica la premsa de Paris sens distinció de colors polítics.

No hem de dir nosaltres que 'l pretendre que aquests criminals tingan de ser los regeneradors del proletariat equival á inferir una gran injuria á las honradas classes treballadoras.

Comentaris

Lo fet ha produhit, com no podia menos, una gran sensació, com altres anàlechs que s' han vingut reali-

LO DOCTOR ROBERT

En los anys que precediren á la gloriosa revolució de Septiembre, tots saben ab quina rabia eran perseguits los homes que treballavan en favor de aquell cambi de govern. Un dels que sufriren, y no poch, fou lo distingit escriptor y constant propagandista en Robert Robert, de qual ingeni y talent tantas probas ens quedan.

Sábuda es la serenitat que tenia, filla de sa constant lluyta ab la desgracia, y d' ella vos ne donará testimoni 'l fet següent:

La policia 'l cassava ab verdader empenyo. Pocas eran las nits que podia dormir entre llensols, lo menos en son domicili, y nostre amich havia casi bé passat una nit en casa de tots sos amichs, sent aixís que aquests eran tots quants lo coneixian.

Tocá 'l torn á un que ho era també del autor d' aquestas ratllas y que habitava en una de las travessias del carrer Nou de la Rambla, en companyia de un seu germá, pres en aquell moment de una grave gastrica tifóidea, que 'l portá á las portas de la mort.

L' habitació era modesta y poch confortable com cambra de despesa d' estudiants. En lo llit lo pobre malalt pres del deliri, y en la taula carregada de llibres y diaris, una lamparata d' esperit de ví ahont s' escalfavan lo caldo y las medicinas, una lámpara solar ab grossa pantalla verda, posada á mitja llum, y en la sombra, prop del llit, dret, procurant que 'l malalt no s' desabrigués, lo meu amich, contant ab ansia terrible las horas que tardaria á ferse de dia, y per consequencia, la visita del metje, que 'l deixá á las deu ab promesa de tornar de bon mati.

En lo resto de la casa tots dormian en complerta tranquilat.

De sopte sonaren tres pichs en la porta del carrer. Lo malalt se conmové y son germá, que estava en relacions ab en Clavé, Monturiol, Robert y altres, comprenent la senya, després de deixar caure las cortinas del arcoba per resguardar al pacient, preguntá desde la finestra:

—¿Qui?
—Jo—respongué una veu.

Promptament se arriá la clau per medi de un cordill, y pochos minuts després entrava de puntetas y sens fer soroll, en la cambra del malalt en Robert Robert.

—Vinch á ferli companyia y tots dos vetllarem al malalt. ¿Qué fa?

—Miril.

Entraren á l' arcoba y 'n Robert, que sempre 'n tenia una per dir, l' animá ab paraulas carinyosas, obligantlo, vulgas que no, á pendre la medicina, á la que mostrava 'l malalt grossa repugnancia.

Pochos moments després lo pacient se dormia y en Robert, trayentse un casquet vermell de la butxaca y deixant en un sofá interminable que ocupava tot un pany de paret son barret hongo, esclamava:

—Per avuy ja tenim cau! Deixim reposar, que fa tres horas que camino. Avay si que s' m' descuydo 'm pescan. Convingui, estimat, que aixó no pot anar ni ab corriolas.

De prompte se oiren veus y enrahonament en lo carrer y no s' feren esperar tres pichs en la porta de la escala.

En Robert mirá fixament al meu amich y sens dir una paraula s' entengueren.

Lo malalt se despertá preguntant:

—Qui hi há! Quina hora es?

—No res, dorm, dorm; pican al carrer.

Al mateix temps, ab sorpresa inexplicable, trucavan al cancell y un gos de Terranova que hi havia eu la despesa lladrava á tot lladrar.

En Robert, distret, havia deixat oberta la porta del carrer y la policia, acompanyada del sereno, havia trobat lo camí franch.

—¿Qui hi ha?—preguntá l' amich.

—Obri á la policia.

—Ja va: deixi-me tancá 'l gos.

Y rápidamente va corre á avisar á n' en Robert que, haventho sentit tot, s' havia posat ja la capa conformat, sens dupte, á deixarse pendre.

—El casquet, posis el sombrero.

En Robert anava á posarse l' hongo y l' amich li crida:

—No, 'l de copa. A la arcota.

En Robert, ab sa rápida comprensió ho vegé tot.

Curt moment després se obria la porta y entravan en lo recibidor lo sereno, iluminant ab son fanal y quatre polissóns.

Lo gos no parava de grunyar dins de la cambra ahont estava tancat.

—¿Qué volian?—preguntá 'l meu amich.

—Jo no ho sé.—respongué 'l sereno.—'Ls senyors dirán.

—Veurá—digué 'l cap de la ronda.—¿Qui hi viu aquí?

—Miris, fulano, sotano, un servidor de vostés y 'l meu germá, qu' está malalt del tifus.

—Y qui hi ha ara á casa?

—Tots son al llit menos jo, que vetillo al meu germá, y 'l Doctor Robert (1) que m' ha fet lo favor de venir. Si vol entrar...

—Al sentir lo nom de Robert, los polissóns se miraren y digueren algunas paraulas en veu baixa.

—Un d' ells, més atrevit, entrá fins al quarto y se arriá prop del llit en qual capsal estava en Robert ab capa y sombrero de copa alta, prenent lo pols al pobre malalt, imposant silenci ab un expressiu:

—Phsss...

Reiná una quietut sepulcral. Lo improvisat metje, dirigitse al meu amich, exclamá ab veu segura:

—Me figuro que 'l malalt anirá mellor; lo perill ha cedit, y ab la ajuda de Deu, tal volta tot aixó no serà res.

Lo polissón sortí després de llambregar tots los recóns y juntantse ab los seus companys, exclamá per tota excusa:

—Dispensi. 'Ns hem errat.

Lo sereno, no sé si ab sorna ó de bona fé, preguntá al improvisat metje:

—Vol que l' esperi, Doctor Robert?

—No cal, no, sereno; ja poden aná ab los senyors; jo encare receptaré; pero no tanqueu la porta.

—Santa nit tinga y que 'l malalt se millori.

Poch rato després, lo satirich escriptor tornava á calar-se 'l casquet, encenia un cigarrillo, y sentantse en lo sofá deya al meu amich:

—Veliaquí un bon final per un acte de comedia.

(Històrich.)

E. VIDAL VALENCIANO.

(1) En aquella época, si bé 'l Doctor Robert ne era tan conegut com avuy, gosava de gran fama.

sant en aquests últims temps. Totes las personas honradas lo condemnan ab la major indignació, y no son certament los socialistas los que menos escatiman los seus anatemas contra un procediment cobart, que no pot conduhir més que á retardar las justas reivindicacions de las clases obreras, provocant, tal vegada, un formidable moviment de reacció en totes las nacions del univers.

Un atach tan salvatge contra la Càmera francesa, representació genuina y permanent de la voluntat de una nació que té establertes totes las llibertats polítiques y que 's regeix pel sufragi universal, es un dels fets més insensats que pogan concebirse.

A favor de las llibertats polítiques que regulan l'existència de la República francesa, ha pogut arribar á la Càmera de Diputats un núcleo socialista considerable. Lo mateix anarquisme, organitzantse per las lluytas legals, té un siti senyalat allí, 'l dia que vulga manifestar las sevas ideas, posantlas en pugna ab las que li son contraries. Entre 'ls sers humans racionals y dignes de portar lo nom d' homes no hi cab altre sistema que 'l de la controversia, quan tots los camins están franquejats á la manifestació de totes las ideas, fins de las més erróneas.

Atentar contra tal estat de cosas equival senzillament á aspirar á que la societat retrogradi fins al salvatjisme. Si 'ls explosius haguessen de ser la moneda corrent, l'home faria bé en anarse 'n á viure aislat al fondo de las selvas y á las cavernas de las montanyas més inacessibles.

LOS HORRORS DE MELILLA (per M. MOLINÉ)

Si aixó es guerra, ni may que hi haja pau.

Pero la societat posseheix l'instint de la propia conservació y no 's deixarà arrollar fàcilment perque un grapat d'insensats paguin tribut á la funesta mania de la destrucció.

Mentres duri aquesta epidemia de bojeria, pendrà totes las midas preventivas y repressivas á fi de conjurar un mal tan vergonyós.

Un periódich tan radical com *La Lanterne* de Paris, diu:

«Contra unas feras semblants, que no hi ha cap partit que no repudihí ab verdader horror tota solidaritat ab ellas, no hi cab més que un medi: l'extermini. L'opinió sens distinció de matissos s'associará als poders públichs perque la repressió siga inexorable.»

Y en efecte: ja en distints punts de Fransa s'han efectuat manifestacions públichs contra l'anarquisme, y á Londres, estant los anarquistas á punt de celebrar un *meeting*, una massa de poble vá llansarse sobre d'ells en actitud amensadora, no sent de lamentar conseqüencias tal vegada terribles, gracias á la intervenció de la policia que en tal ocasió hagué de protegir als manifestants.

Lo govern francès, per la seva part, ha lograt que las Càmaras l'autorisessin pera augmentar lo rigor de las lleys contra 'ls autors, cómplices y provocadors de tan espantosos atentats.

De manera que la societat se defensa.

No es un dels medis menos propis per lograr que aquesta funesta epidemia desaparega, evitar á tota costa 'l cedir á las corrents del pánich. Res ha d'envoltonar tant als enemichs del ordre social com veure 'ls efectes de la por que produheixen ab los seus atentats.

Tant com l'energia en los poders públichs, es necessaria la serenitat en los individuos y en las colectivitats.

De aquesta condició salvadora, de aquest valor civich digne de ser imitat per tothom, n'ha donat una prova admirable la Càmera francesa y 'l seu digne president Mr. Dupuy.

Los perills han de afrontarse pera vencels. Y la impávida conducta de la Càmera francesa es un bon exemple que deu seguir tothom, y en especial la que han observat alguns diputats qu'estant ordinaríament retrets, y no assistint á las sessions, han resolt anar á totes sens falta, precisament desde 'l dia que vá ocorre l'atentat.

J.

A LA MARE DE UN RESERVISTA

No plori, bona senyora no s'afligeixi pensant en los perills y tragerias qu'el seu fill deura pssar en las costas africanas, corrent darrera 'ls alarbs y donant sa sanch preciosa pel nostre honor ultratjat.

Son fill, bondadosa mare, está molt tranquil y sa; no corre 'l perill més minim, pren lo sol per 'quells barranchs,

menja, beu, fuma, fa gresca y hasta s'ha posat més gras.

Ell, fet lo gran determini y ficat ja en mitj del ball, anava realment al Africa bastant encaterinat, calculant que si la guerra prenia un carís formal, tal vegada tornaria de tinent o capita y si tant la sort bufava fins potser de general. Devegadas la fortuna té uns capritxos tan estranys! Son fill es de fusta d'héroic, y pres ja l'impuls qu'el sab si á copia de distingirse podia arribar á escalar los llochcs que l'etzar reserva als sers sobrenaturals!

A vosté, mare amantíssima, no li podia agradar aquell entusiasme bélich: va despedirlo plorant, temia per sa existencia creya ja veure sa sanch regant la terra africana en mitj d'un foch infernal...

Donchs... ¡ja pot tranquilisarse! Melilla en aquests instants no es un aspre camp de guerra sinó un jardinet de pau. Son fill se paseja ab l'arma cantant, rihent y xiulant com podria passejarse ab la canya de pescar. ¿Tiros? Crech que 'l pobre encare no n'ha sentit tirar cap. ¿Sanch? Excepto la que 's vessa quan se degolla virám, no n'ha vist brillar una gota desde qu'ell se troba allí.

No obstant no 's cregui que l'oci sigui en ell l'estat normal. Si bé no dispara tiros ni mata ni veu matar, té, en cambi de fé una feyna que no se li acaba may. Cada festa—y pel Desembre ja sab que son abundants—lo brau exercit d'Espanya, lo cap dret y l'arma al bras, assisteix á una gran missa que 's diu al bell mitj del camp. Ahir missa allí al Poligono, avuy á Sñi-Guaraiá, demá al peu de Rostrogordo, prop del riu demá passat: en cada lloch estratègich per torn s'hi aixeca un altar.

Ja veu donchs, mare amorosa, que 'l seu fill idolatrat no es fàcil que anant á missa tingui 'l menor entrabanch. Ja li juro que quan torni no li vindrá general, ni capita, ni sargento, com ell havia somniat. ni carregat ab medallas de merito militar. Cregui que lo més probable.

tal com alló va marxant, ea que se me li presenti transformat en sagrista, carregat d'escapularis y cantant credos y salms.

C. GUMA.

LA CAMPANYA DEL MORET

STÁ vist que contra 'ls moros no hi vol res. Totala seva activitat se 'n va en notas escritas en *lletra inglesa* sobre paper perfumat de mesch y patxoli. Es Moret ell y ha de tenir pels morets ó moritos las més vivas y fondas simpatias del seu cor esponjós, sensible á tots los afectes de familia.

En cambi, pels cristiáns que treballan y suan y produheixen; pels cristiáns que pagan *crístianament* y ab tota puntualitat las cargas del govern, entre las quals s'hi conta 'l sou de ministre qu'ell cobra puntualment, per aquests infelissos, no hi ha pietat, ni compassió.

¡Pau als moros! ¡Guerra á la industria nacional! Aquest es lo seu lema.

Aqui tenen sino 'ls amensadors tractats ab Alemania y ab Italia qu'ell ha concertat á espatillas dels industrials y dels agricultors, petitas olivetes de la disbauixa que ha de venir desseguida, concertantne de nous ab totes las nacions poderosas qu'estigan en situació de tirarnos per portas.

Un crit de protesta general han provocat aquests disbarats eonómichs que amenassan arruinar als industrials, amants del progrés de la nació.

A la sombra dels aranzels vigents s'ha multiplicat la riquesa pública, s'han creat industrias novas, s'han reforsat las que ja existían, y fins hi ha hagut extrangers que impossibilitats d'enviar á Espanya 'ls seus productes, han vingut aquí ab los seus capitals, montant fábricas y tallers que asseguraran lo pá á numerosos treballadors y portan al país progrés y riquesa.

Donchs aquest moviment beneficiós, que se salda va tots los mesos en un considerable augment de la renda d'Aduanas, s'ha de parar en sech. Ja feya massa temps que durava. Y vinguin tractats, y vinguin enredos, y vinguin disgustos per tothom, inclús pel mateix govern.

La teoria dels economistas de la calanya de 'n Moret está basada en lo següent principi: —La riquesa de las nacions depén del diner qu'exportan.

Es lo mateix que si un metje dignés:
—La forsa y la salut de un anémich depén de las sangrias que reb.
Si un doctor en l' art de curar espetés una enormitat aixís ¿no sería convenient trasladarlo á un manicomio, y no en calitat de metje, sino de pensionista?
Donchs al simpátich Moret se li consent que continuhi fent de las sévas desde 'l ministeri d' Estat.
¡Y venga sangría darrera de sangría!

Periódichs com *El Imparcial*, que sempre havían sustentat tendencias lliure-cambistas, ab motiu del tractat ab Alemania, se li han girat d' espatllas.... Pero ell, tranquil com si tal cosa.

Regiós enteras que poch s' havían preocupat fins ara de las midas económicas dels governs, avuy se mostran altament alarmadas y cridan y protestan.... Pero ell tan fresch.

Y es que á última hora li ha sortit l' apoyo de una dotzena y mitja de botiguers de Madrid, y aixó li basta y li sobra per tirar endavant en la seva deria. ¡Una dotzena y mitja de botiguers de Madrid!.... Aquí tenen la representació genuina dels interessos materials de tot' Espanya. Contents ells, contents tothom.

Y formant coro ab los botiguers, ha surtit també un poble d' Extremadura, no recordo quin, que cull suro, y que creu que 'l tractat ab Alemania ha de fer anar ab cotxe á tothom que posseheixi... un *alcornoque*.

Y en Moret s' ha agafat á aquest suro per no anarse'n á fons.

Ab aquests dos apoyos ja creu tenirne més que suficient pera contrastar l' efecte decisiu del *meeting* de Bilbao.

¡Catalunya!... ¡Vascaya!... ¡Guipúzcoa!... ¡Asturias!... ¡Psé!... Quatre provinciotas de mala mort, que s' entretenen á filar, teixir, fondre ferro y empudegar l' atmósfera ab las emanacions sulfurosas del carbó de pedra!....

¡Qué vagin al diable aquestas provincias enmascaradas!

Crech que ha arribat l' hora de las resolucions virils, si es que s' ha de acabar de una vegada ab las afeminacions gubernamentals que han portat á la nació al cantell del precipici.

Es precis contestar á la guerra ab la guerra.

A l' heróica Bilbao, ciutat hermosa y viril, ahont á més de una industria floreixent, hi brillan totes las virtuts cívicas, han fet bé de anar á pendre exemple 'ls dignes representants de la industria y de l' agricultura catalanas.

Ja no importa tant la defensa de cada hù en particular, com la de tots, per tots en comú exercida, sense vacilar un moment y ab gran entereza.

A conseqüència del *meeting* de protesta contra 'ls tractats, ha surgit la *Lliga dels Productors*, idea salvadora, si s' encamina bé y al objecte patriótic que sembla simbolisar. En aquest cas, no li faltará l' apoyo decidit de totes las classes socials.

Importa avants que tot rompre tots los vincles d' afecte y de complicitat ab los partits polítichs de la Restauració, que tan inmensos danys han produhit ab los séus desgabells, ab los séus despilfarros y ab las sévas torpesas inconcebibles.

Succeheix ab los tractats de comers que mentres los uns els preparan, els altres els realisan, y després ningú vol tenirne la culpa. Aquest joch tonto no deu continuar per més temps.

Y si es cert que l' incentiu principal de aquestes tractats radica en interessos especials relacionats ab la situació d' Espanya respecte á la triple ó á la doble aliansa; si es cert que aquestas midas que han d' emporbrirnos son fillas de disbaratadas combinacions diplomáticas, ab las quals se intenta afiansar lo que ja apenas pot sostenirse, la *Lliga dels Productors* no ha devacilar un sol instant, y se'n ha de anar de dret á extirpar la causa de tantas y tan grans desventuras, costi lo que costi y cayga qui cayga.

Tot lo demés serán paliatius inútils, remeys inefficassos, pérdua de temps y de forsas, desvaneixements de ilusions y d' esperansas.

¡Al dret y no vacilar!

Al alsar la *Lliga* lo crit d' *Espanya pels espanyols*, si no retrocedeix davant de cap conseqüència per extremada que sembli, conseguirá dos cosas: la salvació dels séus interessos, y la regeneració de la patria.

P. K.

CRIDA

Versaires y periodistas y escritores en general: desde avuy que la moral siga 'l fi de las conquistas de la pluma. ¡Guerra al mal! ¡Escribiu com en Carulla, qu' escriu bastant malament, y may dediqueu cap pulla

á la societat decent nomenada de la Fulla

Si us agrada de una dona veure 'l nas, 'ls ulls ó 'l peu, mirésela en nom de Deu, contempléula en hora bona pró al menos no ho publiquen,

Si ab la mitja foradada veyeu alguna vegada una dona que pateix, puig trevallá per sé honrada, critiquéula que ho mereix.

Pro á n' aquella senyoreta, rica, ilustrada y discreta que va escotada ab tan gust orgullosa y satisfeta, alabéula que es molt just.

A n' el banquéacaudalat, principi y fi dels bolsistas, virtuos, formal y honrat, incenseulo, periodistas, qu' es un sant fet y pastat.

Y á n' aquell escandalós qu' á forsa de molt escriure ab prou feynas menja un tros de pa, ensenyéuli á viure y tractéulo com un gos.

Féuse amichs d' aquell que val, qu' així obra la gent com cal y amiga de la vritat, Ja ho sabéu. ¡Guerra á n' el mal! ¡Visca la moralitat!

OCLIME OILL.

Per lo tant, que li quedin á deure y 'l famós Macpherson se quedarà més *inglés* que may.

No hi ha ningú més impertinent que 'ls carlins. Ab l' excusa de socorre als soldats ferits que 's troban al hospital de Cádiz, un tal marqués de Castrillo 'ls anava recomenant que resessin un *pare nostre* per donya Margarida, y 'ls oferia quinze pessetas per barba, com á recort del rey de las húngaras.

Després va desembolicar un paquet d' escapularis ab lo corresponent *detente bala*, y va repartirlos entre 'ls ferits. ¿Se vol major impertinencia? No sembla sino que á certs tipos tot té de serlos patria.

Al tal marqués algú havia de ferli entendre que als soldats espanyols no se 'ls corromp, ni se 'ls compra, ni se 'ls insulta.

D. Antón ha fet una visita á palacio.

Al sortir, va preguntarli un conservador:

—¿Qué tal, D. Antón? ¿Cóm marxa la cosa?

—Molt bé.... Lo rostit ja comensa á fer bona olor.... Prompte estaré al punt, y com si dignés: «Ja podém menjarme.»

Pero, senyor: ¿quin dia sortirém de aquest fatal estat que 'ns obliga á passar continuament de las mans de 'n Cánovas á las de 'n Sagasta; de las de 'n Sagasta á las de 'n Cánovas?

¿Quin dia?

Lo dia que 'l pais vulgui.

Diu un telégrama de París que Vaillant, l' autor del atentat de la Cámara francesa, resulta ser un íntim amich del anarquista Rinaldi, detingut á Perpinyá l' endemà de l' explosió del Liceo, com á sospitós de complicitat en aquest delictes.

Si la noticia es certa, no deixa de ser molt significativa.

Un dels oradors que més s' han distingit en lo *meeting* de Bilbao es D. Joseph Zulueta, representant dels agricultors de Lleyda. La paraula eloqüent del Sr. Zulueta s' aparellá ab lo fondo coneixement que posseheix de las qüestions económicas. Son discurs sigué 'l més aplaudit.

Rebi 'l Sr. Zulueta la nostra més cordial enhorabona en dos conceptes: com á amich y com á correlligioniari.

Lo govern amenaça castigar als periódichs que s'

atreveixin á posar en caricatura al sultán del Marroch.

Bo es saberho per evitarse algún disgust.

De totes maneres hem de confessar que una mida semblant está plenament justificada, no sols perque 'l monopoli de anar en caricatura pertany de dret als nostres governants, sino també perque comparat ab ells, l' emperador africá resulta un personatge massa serio.

Deixemnos, donchs, de Muley Hassán, y no 'ns moguem de Muley Sagasta.

En Felipe, corresponsal de *La Publicidad*, mereix un aplauso per la seva franquesa.

Divendres de la senmana passada deya en una carta fetxada á Madrid lo dia sis, que D. Emilio 's proposa publicar una carta particular que va enviar á un amich seu de Méjich, participantli que abandonava resoltament la direcció del seu partit. Castelar estima aquesta carta com lo seu testament polítich.

Y com que 'ls testaments—afegim nosaltres—no 's publican fins que 'ls otorgants han passat á millor vida, de aquí que D. Emilio, políticament, s' extén ell mateix la papeleta de defunció.

En Felipe afegeix textualment:

«Lo Sr. Castelar continua sent tan republicá y tan gubernamental com sempre; pero entén que 'ls séus amichs devhen posarse á las ordres del Sr. Sagasta, formant part integrant de l' agrupació liberal monárquica; de tal manera, que aquell dels seus amichs que vulga continuar disfrutant de la seva estimació personal, necessita prestar homenatge al Sr. Sagasta ó deixar de fer política.»

Esperém á veure 'l rompiment definitiu y terminant de *La Publicidad* y de 'n Felipe ab en Castelar, per creure una mica ab la seva sinceritat republicana.

En Felipe ho declara: ser amich particular de don Emilio y deixar de posarse á las ordres de 'n Sagasta formant part integrant de l' agrupació liberal monárquica son dos cosas totalment incompatibles.

S' ha tornat á obrir al servey públich lo café Pelayo, terminadas ja las reformas en ell realizadas, que per cert l' han millorat notablement.

L' establiment es avuy café, restaurant y cerveceria, y dihent no més que 'l seu nou propietari es lo Sr. Coll, ja está dit que 'l Pelayo honrará á Barcelona y augmentará sa numerosa clientela.

Dijous dia 21 sortirá *L' Almanach de la Campana de Gracia* pera 1894.

CARTA DE FORA.—Lo ciutadà Pio Matas de Masquefa trobantse tranquilament en un café de Capellades se veje insultat per un individu que 'l provocá á sortir á fora de la població. Un cop allí 'n sortiren dos mes armats de garrots y en actitud agressiva. Afortunadament una persona recelant lo que podia ocórrer 'ls havia seguit impedint ab la seva presencia que 's consumés aquell cobart atropello. Los individuos del garrot, que no sembla sino que hajan format una partida de la porra son carlins havent figurat en las honradas masses durant la passada guerra, y están furiosos per questions municipals en las quals creya que 'l ciutadà Matas havia intervingut. No sería mal que las autoritats lliguessin curt á uns fulanos tan perillosos.

D. SEGIMÓN

O nom sembla de xacolater ó betas y-fils; pero no hi ha que fiarse de las apariencias. Recordinse del ditxo que diu que 'l nom no fa la cosa.

Don Segimón, á pesar d' anomenarse aixís, es nada menos que ministre; y ministre per partida doble: d' Estat y de Foment. Aglomeració de càrrechs que entre varias ventajetas, li

proporciona la de poguer cobrar varios sous. ¿No l' han sentit enraonar may? Es llástima, perque la seva oratoria resulta tan agradable com instructiva. Un hom se queda parat, veyent que per no dir res pujan gastarse tantas paraulas: aquesta es la part instructiva de la cosa.

Y al mateix temps l' oyent s' admira, gosa y 's delecta sentint surtir d' aquella boca una inexplicable barreja d' armonias y perfums. Es un curs de fabricació de sabons de olor combinat en un compendi ab floricultura decorativa y un método de solfeig.

Tot ab tot, aixó es res, com deya aquell pallasso. Las gracias y habilitats de don Segimón, ab tot y ser moltes, quedan eclipsadas davant de la qu' en rigor constituheix sa ocupació favorita, lo seu principal mérit: la confecció de tractats.

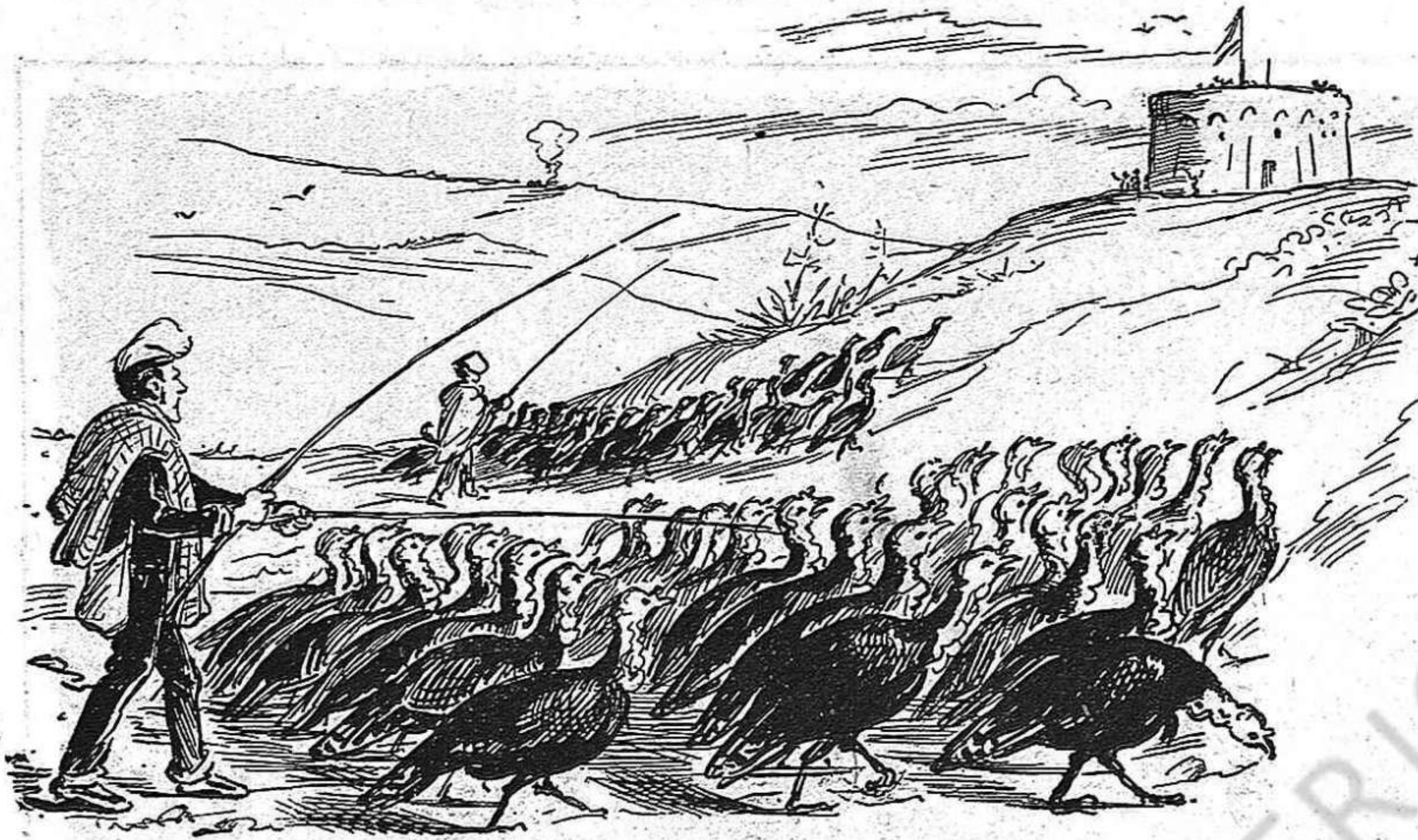
Hi té lo que 's diu *la mà trencada*. No hi ha cuyner que fassi 'ls bunyols més depressa, ni confiter que enllesteixi un pastel ab més promptitut.

COSTUMS RIFFENYAS (Del nostre corresponal J. BLANCO CORIS)

Senyal de guerra

A MELILLA (per M. MOLINÉ)

Grans reforços que s'hi enviarán per l'atac del dia 25

La combinació dels seus tractats-bunyols ó dels seus pastels-tractats, es una maravella de salero y rapidés. Aixó sí; don Segimón adoleix d'un defecte. ¡Quin gran home no 'n té algun! Tots los pactes que, en nom nostre, fa ab alguna nació, perjudican á Espanya.

Será excessiva benevolencia séva; será... lo que vostés vulguin: lo cert es que sempre que per intermediació d'ell ens posem á canviar, reproduhim lo negoci del famós Robert de las cabras.

Jo ja crech que don Segimón es espanyol; pero no puch evitarho; cada vegada que 'l veig negociant un tractat de comers, arribo á sospitar qu' es un extranjer disfresat á la espanyola.

¡Quin carinyo no demostra á tot lo qu' es de fora casa! ¡ab quina amabilitat se dirigeix á la gent forastera!

Es una temeritat, pero una pila de vegadas m'hi dirigit á mi mateix aquestas preguntas:

—¿No seria possible que don Segimón fós un alemany, un austriach, un inglés, enviat de petit á la nostra terra, com s'envia un explorador á un país desconegut? ¿No podria ser que 'l minyo un cop instalat aquí, hagués resolt quedar'shi, convensut de que aquesta era la millor manera de servir los intereses que li haurian confiat?—

Si fós aixis, consti que ha treballat admirablement pels seus patrons: si no... que consti de totes maneres lo mateix.

Ara acaba de conjuminar un feix de tractats que 'l colocan, en aquest sentit, á gran altura.

Inglaterra pacta ab Espanya y don Segimón li pregunta:

—Bueno ¿qué 'ns donarás?

—Res.

—Perfectament. Y á cambi d' aixó ¿qué vols?

—Tot.—

Don Segimón firma, y la generosa Inglaterra li envia una dolcissima mirada d'agrahiment.

Vé Alemania.

—¿Qué pretens tú?—li diu lo nostre ministre.

—Que 'm fassis notables rebaixas en prop de doscentos articles dels que jo us envio.

—¿Qué més?

—Ab aixó sol me dono per satisfeta.

—Y tú, á veure, ¿qué 'm concedirás?

—¿Jo? ¡ay pobre de mi! ¿qué vols que 't concedeixi?

—Bé, vaja, no 't amohinis: ja 'm donarás lo que puguís.—

Y 'l ministre firma aquest tractat ab la mateixa frescura que ha firmat l'altre.

¡Quan jo 'ls dich que don Segimón es un negociador de primera!...

Lo dia en que, per fas, ó per nefas, haia de anar á viure fora d'Espanya, qualsevol nació d'aquestas conegudas sévas lo rebrá ab los brassos oberts.

¡Si casi deuen considerarlo com de la familia!...

FANTÀSTICH.

que ja 'l que més y 'l que menos casi tots los ciudatans tenian fet l'equipatge per anarsen á ca 'n Taps y fugir de aquesta terra á tota velocitat.

L'Espanya s'arruinava; las pobras fonts del treball estavan totalment secas; aquí demanavan pa, allá demanavan coca; tot eran queixas y planys, y juraments y protestas.

No 's podia doná un pas sense topa ab gent cremada ó ab personas murmurant:

—«¡Aixó no pot aguantarse! deya 'l coro general:—

«no 's treballa, no 's fa un xavo, «no 's dona un pas endavant «no més se veuen miserias, «catástrofes, entrabanchs, «quadros de horror y de llástima, «plagas y calamitats.»—

De cop ¡oh! s'enfonza 'l mónstruo, don Praxedes tréu lo cap, cambia totalment la escena y de ponent á llevant

s'aixeca 'l crit de:—¡En Sagasta! ¡En Sagasta ja es á dalt! ¡En Sagasta vé á arreglarho! ¡En Sagasta ens salvará!—

L'home del tupé somreya y ab eloqüents ademans pareixia assegurarlos lo remey de nostres mals. —¡Esperéu!—deya sa boca. ¡Confiansa!—deya 'l seu nas. ¡No tinguéu por!—repetia son tupé balancejant.

Passá un més; tothom callava; ne passaren dos; igual...

¡Una nació no s'adoha com unas botas ó un peny! Pero després de tres mesos, y quatre y cinch, y observar que las cosas continuavan com si res hagués passat; després de arribar per últim al dia en que compleix l'any, Espanya pert la paciència, gira la vista endtras, y al convencés de que 's troba no com se trobava avants, sino ab los mals d'aquells dias notablement agravats.

—¡Aixó no pot aguantarse! diu lo coro general:—

¡per governar de aquest modo prometent y no donant no 's necessita en Sagasta, ni cal un home d'Estat!... L'Era-bo y 'l Noy de Tona si 'ls hi posan també ho fan.

C. GUMÁ.

LA GUERRA DEL MORO

o 'ls extranyi aquest titol: hém comensat usantlo y no 'l podem abandonar encare. ¡Creuhen vostés que no hi haurá guerra? També ho creyem nosaltres... s'entén; guerra ab tiros, canonadas, cargas á la bayoneta y tot lo demás aparato de rigor en semblants cassos. En cambi, hi haurá un'altra mena de guerra qu'

es la que s'está fent en aquestes instants: la guerra de las contemplacions, de las vacilacions y de las camándulas, de la qual no será difícil que molts ne surtin gravement ferits en lo seu amor propi, y algu tal vegada mort sens remissió en lo seu prestigi.

La qüestió del Riff vá prenent de dia en dia 'l carácter de una troca embullada: com més la remenem mes nusos y mes vagas y mes enredos y mes dificultats de capdellar.

Lo carácter espanyol serveix més pels arranchs d'heroisme que per las manyas diplomáticas, y á pesar de aixó un exercit poderós enviat á l'África á venjar agravis y á vindicar l'honra ultratjada de la nació, permanece inactiu dias y més dias, efectúa maniobras continuas com las de la guerra de Calaf, assisteix á missas de campanya... y pare Vd. de contar. La campanya enérgica s'ha tornat un simulacro.

Mentrestant l'héroe de Sagunto publica un bando que fa posar la pell de gallina al home més pintat, com si la guerra s'anés á emprendre ab tot lo seu corteig de rigors, y per fer veure qu'ell es home capás d'arrostrar totes las molestias de la vida de campanya, renuncia espontaneament á las comoditats de viure en un edifici cubert y se'n vá á dormir al campament dintre una tenda, com si l'endemá de bon mati hagués de llevarse avants d'eixida de sol, per emprendre un moviment d'atac, envers lo Gurugu.

Però surt lo sol: los soldats s'estiran, lo general també... y mañana será otro dia. Simulacro... simulacro en tot.

**

Lo camp espanyol está net d'enemichs. Aquellas taifas rifynyas que 'l invadian, hostilitant als forts avansats, quan eran tan escasas las foras que 'ls defensavan, avuy s'han fet fonedissas, com per art d'encantament.

No se sab encare si aquest miracle 's deu á la presencia del numerós exercit que allí ha enviat Espanya ó bé als consells y als predicots de Muley Araaf, germá del Sultán, enviat á Melilla á posar batalla en aquell poble.

A favor de la suspensió de hostilitats s'ha comensat á construir lo fort de Sidi-Aguariaix, que vá ser, com sab tothom, la causa verdadera del conflicte. Los moros ara no diuen res. Però 'l mateix general espanyol ereu que aquell fort no ha de prestar lo més mínim servey, dominat com está per algunas alturas situadas en lo camp moro, y si procura que las obras segueixin endavant es sols per demostrar que avuy, protegits per 25 mil homes de totes las armas podem usar de un dret, que á pesar de ser incontestable, se 'ns negava á escopetada seca, quan l'infortunat Margallo no podia disposar més que del miler escás de soldats que constituhan la guarnició de Melilla.

Qualsevol que tinga sanch, podrá dir, posantse la mà al cor, si aquest resultat es bastant pera satisfere l'amor propi de l'altiva nació espanyola.

Si 'l fort no ha de servir per res més que per demostrar que som molt duenyos de construirho, en lloch d'emplear pedra y fanch per aixecar parets y fer la barbarota als moros, casi hauria valgut més y hauria surtit més á compte enviar á Melilla á un pintor escenógrafo, encarregantli de fer lo castell de Sidi-Aguariaix en forma de decoració de tela pintada.

De aquesta manera, tot hauria estat en carácter.

**

Al mateix temps se celebren continuas entrevistas. No sembla sino que 'ls 25,000 homes que tenim á Melilla hajan sigut enviats allí per establir y fomentar las conferencias de Sant Vicens de Paul.

Conferencias ab lo bajá; conferencias ab Muley Araaf, al qual, siga dit entre paréntesis, se l'está rebent al só de la marxa real.

L'un dia aseguran los periódichs que l'héroe de Sagunto 's most'a enérgich fins al excés, imponent en forma de ultimatum condicions onerosas, tals com la recullida dels fusells de las kábilas, l'entrega de rehéns, lo cástich dels principals promotors de la guerra, la delimitació de la zona neutral, l'ampliació del territori y 'l pago de una forta indemnissió.

—Ara aném bé!...—exclaman totes las personas confiadas en que de la ratera de Melilla se'n ha de surtir á tota costa ab lo front alt y 'l pundonor satisfet.

Però 'l dia següent ja 's diu que no hi ha res de ultimatum, ni de condicions, ni de cosa que s'hi sembli. Tot lo que s'ha afirmat sobre 'l particular son cavilositats de quatre periodistas, als quals per haver donat informes inexactes, podria aplicarse 'ls lo bando del general; pero á pesar de tot se 'ls perdona la vida, per no perjudicar l'art de fer novelas.

Van y venen telegramas y notas de Madrid á Tànger, de Tànger á Melilla, de Melilla á Madrid.

S'assegura que 'l Sultán ho arreglará tot; pero 'l Sultán qui sab ahont para, y per depressa que vaja, no podrá entrar en relacions directas y personals ab los representants del govern espanyol, fins á principis de Febrer de l'any que vé.

Sens perjudici, naturalment, de sortir després demanant un altre pllasso.

Vostés dirán si tot aixó es serio y si l'África que tenim al davant y l'Europa qu'hem deixat darrera nostre tenen motius ó no de riure's de nosaltres, al veure qu'hem permés incautamente que 's plantejés la qüestió en lo terreno de las maulas diplomáticas, en lo qual está vist que 'ls senyors moros poden donarse'n vitinou á acabá á trenta.

**

Tal es, en resum, l'aspecte de la famosa qüestió de Melilla, durant la senmana que acaba de transcorre. En Moret ha dit que 'l general Martínez Campos tenia molt més talent de lo qu'ell s'imaginava.

Es una gran desgracia mereixer aquesta classe d'elogis.

«¿Moret aplaude? ¡Peor!»

ANIVERSARI

Dilluns, 11 de Desembre, va fé un any just y cabal que 'l ilustre senyor Praxedes mena 'l carro del Estat. Dilluns fou l'aniversari d'aquell memorable instant en que 'l tupé va aixecarse com un símbol nacional.

¡Qui 'ls ha olvidat aquells dias? Don Anton y 'ls seus companys portavan la cosa publica ab tant brillo y tanta sal.

LA GROSSA Á MELILLA (per M. MOLINÉ)

«Madrid, 15, 10 noche»

«El General en jefe y Muley Araaf han tomado un billete á medias. Trayent la grossa, quedarà molt dignament la qüestió de Melilla.»

Tinguího entés l' héroe de Sagunto.

Síntesis final.
En Sagasta continua anant coix de una cama.
Pero la qüestió de Melilla coixeja de totes dugas.
P. DEL O.

QÜESTIÓ PALPITANT

ARA COM ara lo de Melilla ha quedat á recó.
Prou los xicots s' escarrassan, pregonant la última hora con la misa de Sidi-Guariaix y las de claraciones de Martínez Campos...
Encare que fos la misa de 'n Verdi y las declaraciones del gall de la Passió, la indiferencia sería la mateixa.
La gent té altra feyna.
Nadal s' acosta; lo dia de la primera va aproximant-se á passos agegantats, y es qüestió de veure de pescar

la sort, encare que sigui acudint á arts ilícitas y reprobadas per la moral y pèl concili de Trento.

Per xó las gitanas no poden donar l' abast á la gent que demana consulta. Los camins rals de la fortuna están tan plens d' entorpiments, que tothom la busca encare que sigui per caminots rars y tortuosos.

—Gitana—diu una senyora de roba deslluhida y cara enmatxucada.—¿Está per mi? Vegi cóm ho tinch aixó de la rifa.

—¡Ay! exclama la payeta, fent una mueca que sembla que vol dir una pila de cosas y pot ser no 'n vol dir cap;—vosté té la protecció del Angel de la Guarda.

—¿Qu' es lo qui treu las bolas aquest?

—Vull dir que la sórt la ronda, la ronda, la ronda...

—¿La ronda de S. Pere? Qué vol dir ab tot aixó: acabi.

—Que si 'm dona una pesseta, li diré un número.

—Y si vosté me la dona á mi, jo n' hi diré deu... ¡Vaya una gracia!

—Es que 'l número que jo li anunciaré ha de treure la primera.

La senyora dona la pesseta, després d' un' hora de mercadejar; la gitana canta un número, la interesada se 'n va á la administració á demanar-lo y no 'l troba.

Pero aixó es lo de menos. Los premios grossos son encare dintre del urna, y un ó altre se 'ls ha d' endur.

No obstant, corran veus una mica alarmadoras.

—Aquest any—deya un senyor que viu á la escala d' un municipal y heu, per lo tant, en bonas fonts—aquest any la primera no la treurá ningú.

—¿Ah; no?

—La treurá en Sagasta...

—¡Bo! ¿Y de quin sant?

—A la qüenta l' home, ab aixó de la malaltia del peu ha fet una pila de gastos y com no es de cap monte... ¿comprén l' idea?... ha treballat per conseguir que la primera li reservessin á n' ell. Aixis va acordar-ho aquest dia 'l consell de ministros.

—Y donchs, qu' hem de fer nosaltres, pobres peixis menuts sense empenyos ni influencia?

—Miri; si en Sagasta treu la primera, procurém treure la segona.—

Altres se contentan ab la tercera, altres ab la quarta... y altres ab que 'l tornin los diners.

Aquests son los menos. La majoria opta pels plats forts y sustanciosos, y no 's contenta sino ab una casa al Ensanche, una torre al Putxet y una carretel-leta per anar á rondar per aquests mons de Deu.

—Si jo trech la primera—diu un—me 'n vaig á viure á Paris.

—Si jo trech la primera—exclama un altre—may mes me miro la cara á ningú.

—Si jo la trech—anyadeix un' altre—m miro la cara á tothom, no més pel gustasso de burlarme de tot bitxo á las barbas...

Aquest ha enmatllevat diners, á tornar quan haji tret la rifa.

Aquell s' está de comprarse una capa que necessita, ab la esperansa de que treurá y se 'n podrá comprar dugas.

L' un pren apuntacions en tots los cafés.

L' altre en totes las barberias.

L' altre en tots los sombrerers...

Per xó va estranyarme la indiferencia ab que un fulano parlava fa alguns dias d' aquest assumpto.

—Y donchs—vaig preguntar-li—¿no hi té res vosté á la rifa?

—No senyor.

—¿Qué no desitja treure la primera?

—¿Per qué! ¿No sab que en las últimas elecciones hi surtit concejal?...—A. MARCH.

REPICHS

ISSA de campanya 'l divendres, dia de la Concepció.

Missa de campanya l' endemà passat diumenje.

Y 'l cástich que haviam de infigir á las kábilas riffenyas?

Ja ho están veyent: per ara 'ls ho están dihent de missas!

Los moros, pero no 'ls riffen-

nyos, sino 'ls askaris ó sigan los soldados del emperador, per haverho aixis exigit l' héroe de Sagunto, están destruhint las trinxeras que havian obert en lo camp espanyol.

¡Llástima que al destruhirlas no pugan tornar la vida als infelissos soldats espanyols que van sacrificar apostats en ellas!

Al destruhir las trinxeras en la forma en que 's practica, no sembla sino que algú haja dit:

—Vaja, noys, tiremhi terra á sobre.

Lo bando del héroe de Sagunto es rigurosissim contra 'ls soldats y sobre tot contra 'ls periodistas. Una falta petita comesa per descuyt y sense la mala intenció més mínima, resulta castigada ab pena de la vida.

En cambi, de castigar los atropellos dels moros ni 'n parla ni se 'n recorda.

Un amich meu que sol distingirse per las sévas bonas sortidas, deya:

—En aquest bando hi trobo á faltar un article que digui:

«Será passat per las armas tot espanyol que menji butifarra ó begui vi, per ofendre, al ferho, 'ls sentiments religiosos dels riffenyos.»

No poden queixarse 'ls moros de la nostra conducta.

Hem enviat numerosas forsas á Melilla, y desde que hi ha tants fusells y tants canóns, no 's dispara un tiro, ni 's crema un grá de pólvora.

Aixó es procedir al istil moro, es á dir: á la babalá.

Deya l' altre dia un telégrama:

«Los médicos havian prohibido al general Martínez Campos que pernoctara fuera de Palacio; pero él insistió en ir al campamento.»

Una rebeldía grave.

—Escolti, D. Arseni: ¿qué li agradaría que ara 'ls metjes li possessin pena de la vida?...

¿Cuidado qu' ells ab una recepta 'n tenen prou!

Una de las cosas més originals que vá demanar lo Bajá del camp de Melilla, sigué que 'ls soldats espanyols no desaparessin tiros, perque l' espatech dels fusells posa nerviosos als riffenyos.

No sería mal que per complaure á tan interessants personatjes, els nostres soldats, en los seus exercicis de foch, usessin pólvora sorda.

Tantas atencions els hem tingut fins ara, que una de nova may hi estaría per demés.

Los moros de Frajana, han comensat la sembra.

¡Ben fet, noys: qui sembra cull!

Fins moltes vegadas qui sembra disgustos y maldats, cull tota mena de satisfaccions!

Una frase de un ministre:

—Desd' ara estém segurs que 'l general Martínez Campos deixarà satisfets als partidaris de la guerra y als de la pau.

¿De veras? ¿Tan sabros y tan rich será 'l pastel?

Un periódich alemany, ens escup á la cara 'l següent concepte:

«Vist lo séu estat militar, Espanya es una nació que no mereix figurar en lo concert europeo.»

Sens dupte per aixó 'l famós Moret té tant empenyo en efectuar lo tractat de comers ab Alemania: per demostrar qu' ell al menos es digne de figurar en lo concert europeo, desde 'l moment que sab tocar lo violón á quatre mans.

Com la coixera de 'n Sagasta no 's cura ni molt menos, desd' ara ja 's pot aventurar una profecia y esla següent:

—Si Espanya no procura desempallegarse de una manera ó altre de aquest home, al cap de un any anirà tan coixa com ell.

Llegeixo:

«Han aparecut 56 fusells abandonats en lo barri del Mantelete de Melilla.»

¿Y encare no l' han fusellat?

—¿A qui?

—Home, al barri de Mantelete. ¿Qué fá en Martínez Campos!

L' héroe de Sagunto, al mateix temps que dictava un bando amenassador contra la premsa, convidava per torn als corresponsals dels periódichs á la séva taula.

Y allí no 'n vulgan més d' expansions y 'confidencias.'

Aixis han de ferho 'ls homes que volen ferse respectar, passant plassa d' omnipotents.

Han de poder dir:—Ab la mateixa tranquilat y frescura puch ferte beure quatre copas de xampany, que clavarte quatre balas al cap.

GANGAS NACIONALS (per APELES MESTRES)

Los hostes d'aquest any

Nostres soldats de Melilla
no ho fan pas tan malament:
no podent matar riffenyos,
en cambi *matan*... el temps.

Una frase del marquès de Castrillo:
—Los españoles siempre son valientes, y si preciso
fuera, á Melilla iría yo y todos, incluso el mismo don
Carlos.

¿A Melilla? Está bé; pero parlém clars: en tot cas
al penal de Melilla.

Al nou fort que s'està construint á Melilla se l'ha
batejat ab lo nom de Concepció.

Ab tal motiu, fins lo telégrafo, per regla general
tan serio, ha fet un xiste quan ha dit:

—Se esperaba que saldría con barbas como San
Antón y en cambio ha salido la Purísima Concep-
ción.

Demandar que 'ls riffenyos entreguin las armas, es
demandar la lluna.

Tots ells diuhen lo mateix:—Primé' entregaré la
dona que 'l fusell.

Apesar de tot, jo voldria veureho.
Perque 'm sembla á mí que lo qu' entregarian en
tot cas, no seria la dona.
Sino la sogra.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans J. Mas Campmany, Un aficionat, R. C. S., M. C. y F.,
Pallofa, J. Corals, César lo Rey, Palet de Riera, J. Salau, M. Bilbilis
Pata, E. R. de T., J. Blanch y Negre, J. Tomás Matheu, A. Congost
y Sanz, Herba Caixalera, Cabanasse, P. Giró y B. de V., Rey Xich,
Benito Alom y Un Cap-vert.—Lo qu' envian aquesta setmana no ja
per casa.

Ciudadans J. Pagés Cubinyá, J. Coral, Manrich Bilbilés Pata, J.
Campanyá, Pasquin Pera, V. Roig y V., Rey Nano, Cantor de Catalu-
nya, Weber, Jaume Padró, y J. del Castell de Iluro.—Insertarem al-
guna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Rubinat: La composició está bé.—J. Molas: Si no h' hagués

tants ripis y alguns versos mal acentuats publicariam ab molt gust la
de vosté.—Turrob y Ladiv: No 'ns agrada prou.—R. Solá (Sabadell):
Crech que lo millor es denunciar l' abús á la primera autoritat de la
provincia: si no se 'n tragués resultat, llavors conti ab nosaltres.—Follet:
Está molt bé.—Japet de l' Orga: Fà bé en recordarnos... alló.—Xavier
Alemany: La perentorietat del temps ens obliga á utilisar l' altre arti-
cle. De totas maneras no quedarà en terra 'l que 'ns envia ab una ama-
bilitat que de totas veras li agramim.—J. Aladern: En lo próxim núme-
ro complaurem lo séu desitj.—J. Buyé: Molt ens complau l' efecte que
'ls ha produhit lo nostre article.—A. Rossell: ¡Quina llástima que 'l so-
net tinga alguns ripis!...—J. Aran Gaya: Será lo que vosté diu; y en efec-
te l' article té un aire de familia molt marcat ab los dos que cita que se-
mbla fill d' ell. ¿No podria enviarne un' altr' d' enterament original?—Un
colaborador: Hem donat traslado de la séva carta al dibuixant.—Martí
Giol: Ha fet tart: veurém de complaurel publicant algun article dels que
tenim en cartera.—M. Riusec: Sentim que la composició de vosté haja
arribat á missas dijas: de totas maneras l' utilisarém en lo periódich.
Inútil dirli que celebrém lo séu restabliment.—Colo: No 'ns vá.—Salva-
dor Bonavia: L' un es molt vert y l' altre defectuós: l' idea de sabrés y

de cremor no 's corresponen.—J. Vilaseca: Molt bé: gracias.—Pere
Mártir: Es uua mica massa romántich: posat en vers, si 'ls versos esti-
guessen ben fets: tal volta aniria millor que en prosa.—P. P. T.: Accep-
tém lo sonet.—Carlos Martí: No es prou precis.—J. Sallentag: Ara vá
bé.—A. Cortina R.: Respectém molt lo sentiment piados que 'nspira la
séva composició; pero ja compendrà que no es del género més propi per
las nostras publicacions.—J. Casanova ventura: Concedit lo que solici-
ta.—Pistacho: Enterats; pero consti que no creyém que ni vosté ni cap
persona ben educada 'ns posi en lo cas de contestar lo fueu contestém
á aquell fulano. Per lo demás, conti sempre ab la nostra consideració.
—Fr. de la Rosa: L' almanach es una mesura: quan es plena no 'n hi
cab més: es tot lo que li podem dir, y dispensi.—Marangi: Idem. idem.:
la composició tal com vá ara está bé.—J. Pagés Cubinyá: Encare que
una mica exagerat, está bé per l' intenció qu' enclou.

LOPEZ, editor.—Rambla del Múj, 20.

A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.—BARCELONA

¡¡ NINCH !! ¡¡ NANCH !! ¡¡ NINCH !!

Dijous dia 21 de Desembre veurá la llum pública

L' ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

pera l' any 1894

Redactat per gran número de distingits escriptors de Catalunya, é ilustrat ab numerosos grabats deguts
á M. Moliné, Apeles Mestres, J. Lluís Pellicer, Ramón Miró y Mariano Foix.
4 planas cromo-litografiadas á varias tintas.

Lo preu, com sempre: 2 rals.